

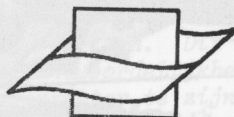
BEDRIJFSRAAD
VOOR DE VISSERIJ

DE EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE
VISSERIJSECTOR IN 1985

222532

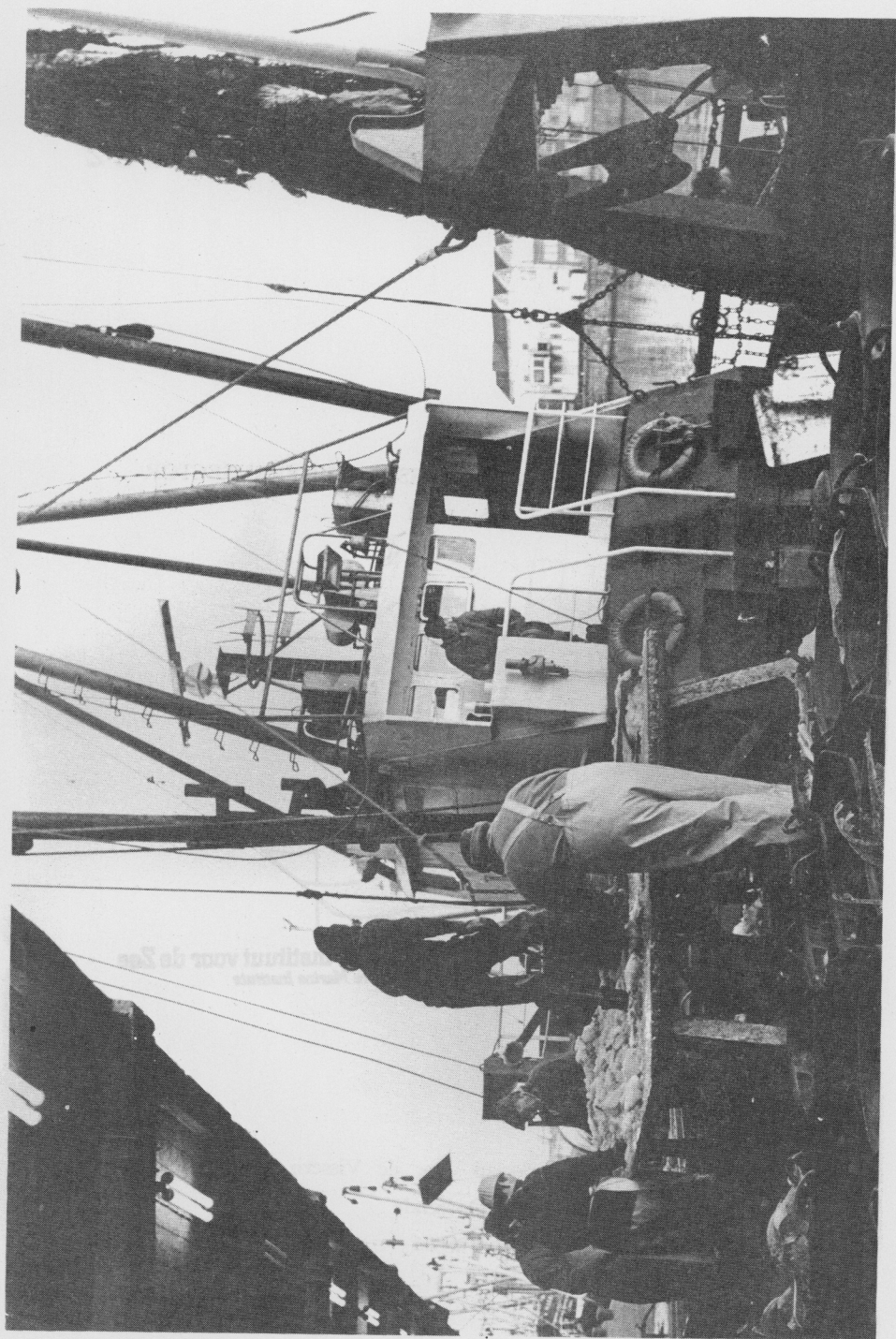
**DE EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE VISSERIJSECTOR
IN 1985**

Vlaams Instituut voor de Zee
Flanders Marine Institute

Bedrijfsraad voor de Visserij
Oostende
1986

TEN GELEIDE

Tijdens het verslagjaar 1985 heeft in de schoot van de Bedrijfsraad voor de Visserij de wisseling van het voorzitterschap plaats gehad. Op 1 oktober 1985 is immers een einde gekomen aan het mandaat als voorzitter van de heer Dries CLAEYS. De onverbidelijke leeftijdsgrens heeft noodgedwongen een punt gezet achter een periode van twaalf jaar, waarin de heer CLAEYS de functie van voorzitter van de Raad tot ieders voldoening heeft vervuld. Geboren en getogen te midden van de visserijmidden, van jongsaf geconfronteerd met de noden en problemen van het zeevisserijbedrijf, was hij uiteraard de ideale personaliteit om in en buiten de Bedrijfsraad voor de Visserij de belangen van de visserijsector met gezag en kennis van zaken te verdedigen en te behartigen. Het is passend hem daarvoor ook via deze weg de dank en hulde te brengen die hij verdient.

Ik beschouw het als een bijzondere eer de opvolger te mogen worden van deze grote voorganger. Zelf was ik ten zeerste verrast door de grote weerklank die mijn benoeming als voorzitter in de pers heeft gekregen. Dit wijst op het belang van de Raad en de grote verantwoordelijkheid die ik heb aanvaard. Mijn hoofddoel is voorzitter te zijn van alle leden, groeperingen en strekkingen die in de Bedrijfsraad voor de Visserij vertegenwoordigd zijn, maar vooral van deze Raad een instelling te maken waarnaar men luistert. Het feit van parlementair te zijn, evenals dit voor de heer Dries CLAEYS het geval was, heeft het voordeel dat ik de stem van de Bedrijfsraad bij de hogere overheid kan laten doorklinken.

Het zal eveneens mijn streven zijn om van deze Raad niet uitsluitend een adviserend lichaam te maken maar ook een drukingsgroep naar de politieke wereld toe. Hoe meer eensgezindheid en eenstemmigheid, hoe sterker de Bedrijfsraad naar buiten kan komen. Ik hoop dat dit kan gebeuren in dezelfde geest van verstandhouding en solidariteit die ik ook vroeger als ge-coöpteerd lid van de Raad heb mogen ervaren.

Het jaar 1985 behoorde voor de visserijsector tot de betere jaren van dit decennium. In alle subsectoren, zowel in de aanvoersector als in de handel en verwerkende nijverheid, vergrootte het omzetcijfer en werden goede bedrijfsresultaten geboekt. De vissersvloot zelf heeft een dermate doorgedreven modernisering verwezenlijkt, dat met het oog op de toch beperkte vangstmogelijkheden, zekere beschermingsmaatregelen tegen ongebreidelde nieuwbouw en capaciteitsuitbreiding dienden te worden getroffen. Toch mag er andermaal op gewezen worden dat het familiaal en artisanaal karakter van de vloot de grondsteen en gezonde basis is en blijft voor een levenskrachtige en gezonde visserijbedrijvigheid in al haar facetten.

Het verheugt mij anderzijds dat in de sectoren handel en verwerking menigvuldige initiatieven en investeringen worden ondernomen, die allen tot doel hebben "het visje" in optimale voorwaarden tot bij de consument te brengen. Ook dat zijn zoveel bewijzen voor de levenskracht en de vernieuwingsdrang van een sector die ons nauw aan het hart ligt. Moge ook de werking van de Bedrijfsraad voor de Visserij haar steentje tot die verdere expansie aanbrengen.

Manu DESUTTER,

Voorzitter van de
Bedrijfsraad voor de Visserij

I. SECTOR AANVOER

A. DE VLOOT

Einde 1985 totaliseerde de Belgische zeevisserijvloot 197 schepen, met een gezamenlijk motorvermogen van 97.006 pk en een totale tonnenmaat van 23.096 B.T.

Ten opzichte van 1984 verminderde de vloot met 5 eenheden. In de loop van 1985 werden 12 vaartuigen aan de vloot toegevoegd, terwijl er 17 aan onttrokken werden. De aanwinsten omvatten 9 nieuwe eenheden, op Belgische werven gebouwd, en 3 vaartuigen van het buitenland overgenomen. Bij de verliezen waren er 14 door schrapping, 2 door schipbreuk en 1 door verkoop aan het buitenland.

In de lijn van wat de jongste jaren werd vastgesteld was er in 1985 opnieuw een stijging van het totale motorvermogen en het globale brutotonnage. Het motorvermogen vermeerderde met 2.474 pk of 2,6 p.c., terwijl de tonnenmaat aangroeide met 680 B.T. of 3 p.c. (tabel 1 en bijlage 1).

Tabel 1 - Evolutie van de Belgische zeevisserijvloot, 1960-85

Jaar	1960	1965	1970	1975	1980	1984	1985
Aantal vaartuigen	412	375	315	255	208	202	197
Motorvermogen (pk)	73.616	82.866	87.019	92.566	85.541	94.532	97.006
Brutotonnage (BT)	27.922	27.451	23.850	23.904	21.122	22.416	23.096

Dat er ondanks de numerieke terugval toch een stijging van de totale tonnenmaat in 1985 te noteren valt, spruit voort uit het feit dat de meeste nieuwe vaartuigen tot de categorie der grotere middenslagschepen behoren. Anderzijds zijn de nieuwe schepen doorgaans met zwaardere motoren uitgerust, hetgeen een relatief grotere stijging van het globale motorvermogen voor gevolg heeft. De 9 op Belgische werven gebouwde nieuwe aanwinsten leverden in 1985 een aanwinst op van 8.686 pk en 2.096 B.T. (tabel 2).

Op langere termijn vertoont de getalsterkte van de vissersvloot een beeld van geleidelijke maar bijna voortdurende vermindering. Deze daling had verschillende oorzaken : de natuurlijke afvloei door schipbreuk of ouderdom, het vertrek van een aantal eenheden naar het buitenland, het uit de vaart nemen van oudere en minder rendabele vaartuigen via een slooppremieregeling zonder verplichting tot vervangingsbouw, en de geringe nieuwbouw in bepaalde periodes, in het bijzonder tijdens de zeventiger jaren.

Zoals tabel 2 aantoont, lag de terugval in de nieuwbouw vooral in de jaren 1975-79, met slechts 4 nieuwe schepen. Het geringe animo voor nieuwbouw in die periode was te wijten aan een aantal negatieve factoren, zoals de oliecrisis met de buitensporige toename van de brandstofkosten, de te snel stijgende bouwkosten, de opvoering van de internationale vangstbeperkingen en de onzekerheid onder de reders over de toegang tot de traditionele visgronden.

Vanaf 1980 is het tij ten goede gekeerd, waardoor de numerieke terugval van de vloot sterk werd afgeremd. Het herstel van het vertrouwen bij de kandidaat-bouwers werd in de hand gewerkt door het opvoeren en op gang brengen van een aantal stimulerende steunmaatregelen van overheidswege, zowel op nationaal of regionaal vlak als via het kanaal van de E.G. Hierdoor zijn tal van initiatieven ontstaan die de broodnodige vervangingsbouw hebben doen hernemen. Deze nieuwbouwplannen hebben geleid tot het bouwen en in de vaart brengen sedert 1980 van in totaal 37 nieuwe vissersschepen, in meerderheid moderne middenslagtreilers.

Tabel 2 - Aanwinsten van de vloot door nieuwbouw, 1960-85

Periode	Aantal schepen	pk	B.T.
1960-64	70	24.973	9.266
1965-69	81	29.337	8.558
1970-74	30	15.610	3.605
1975-79	4	4.400	876
1980-84	28	25.867	5.871
1985	9	8.686	2.096

Op het einde van het verslagjaar waren op de Belgische werven nog 18 nieuwe vaartuigen in aanbouw, namelijk 4 middenslagsschepen van meer dan 70 E.T. naast 14 kleinere eenheden. De tendens toont een verschuiving aan in de richting van kleinere schepen.

B. DE AANVOER

De visaanvoer door de Belgische vaartuigen in de Belgische havens kende in 1985 kwantitatief een vermindering in vergelijking met het voorgaande jaar. Tegenover 37.099 t in 1984 bedroeg de aangevoerde hoeveelheid in 1985 35.557 t, hetgeen neerkomt op een daling van 4,1 p.c.

Niettemin was er een gevoelige stijging van de in de vismijnen genoteerde besommingen, en wel van 2.421 mln F in 1984 tot 2.863 mln F in 1985, een vermeerdering met 442 mln F of 18,3 p.c. (bijlage 2).

Uit de verhouding hoeveelheid-waarde blijkt een gevoelige toename van de gemiddelde prijs, die bijna uitsluitend toe te schrijven was aan de forse prijsstijgingen voor bodemvis (platvis en ronde vis). Van 65,27 F per kg in 1984 steeg het algemeen prijsgemiddelde tot 80,53 F per kg in 1985, hetzij een toename met 23,4 p.c., tegenover een stijging van 6,1 p.c. het voorgaande jaar (bijlage 3).

Over een langere termijn beschouwd, en dan meer bepaald sedert het begin van de zestiger jaren, vertoonde het aanvoerpatroon een vrij gelijkmatig beeld, met vangsten schommelend tussen 45.000 en 50.000 t. Vanaf 1974 ontstond een kentering en bleef de aanvoer in eigen havens beneden de 40.000 t.

Een voorname oorzaak hiervoor was de geleidelijke terugloop van de IJslandvisserij. Deze trend werd gedurende sommige jaren ook nog in de hand gewerkt door de verhoogde rechtstreekse aanvoer van Belgische vangsten in buitenlandse havens.

De besommingen daarentegen, met uitzondering van het jaar 1979, gingen in een praktisch ononderbroken stijgende lijn (bijlage 2, grafieken 1a en 1b).

De Belgische aanvoer in het buitenland, voornamelijk door rechtstreekse aanlandingen en verkoop in Eritse havens, lag in 1985 beduidend beneden deze van de twee laatste jaren. Naar hoeveelheid liep deze aanvoer terug van 5.287 t in 1984 tot 4.386 t in 1985, terwijl de besommingen 277 mln F noteerden tegenover 326 mln F in 1984 (bijlage 4). Het markten in Eritse havens wordt in de hand gewerkt door de nabijheid van de visgronden en door de samenstelling van de vangsten met overwegend platvis (schol, enz.), waarvoor aldaar een grote vraag bestaat.

Tabel 3 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-85

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	t	1.000 F	t	1.000 F	t	1.000 F	t	1.000 F
1960	49.109	556.014	4.392	19.155	1.696	38.235	55.197	613.404
1965	49.112	692.323	2.146	12.143	1.673	55.451	52.932	759.928
1970	42.732	842.169	1.343	8.095	2.553	81.496	46.628	931.760
1975	36.975	1.180.554	2.556	24.769	3.497	154.693	43.028	1.360.016
1980	35.053	1.725.785	2.488	26.248	2.588	165.149	40.129	1.917.182
1981	32.744	1.864.190	8.655	82.688	2.506	168.779	43.905	2.115.657
1982	29.308	2.038.066	10.030	116.159	3.394	210.543	42.732	2.364.768
1983	33.944	2.315.864	6.188	80.246	3.004	226.343	43.136	2.622.453
1984	34.349	2.444.549	5.183	53.811	2.854	245.966	42.386	2.744.326
1985	33.679	2.875.856	3.543	38.019	2.720	225.985	39.942	3.139.860

Tabel 4 - Invoer van vis en visserijproducten, hoeveelheid en waarde, 1960-85

De gemiddelde aanvoer prijzen voor bodemvis stegen van 71,2 F/kg in 1984 tot 85,4 F/kg in 1985, een toename met 20 p.c. Voor tong werd in 1985 een prijsstijging van 18,3 p.c. genoteerd. Alle overige bodemvissoorten, op schelvis en rog na, kenden eveneens prijsstijgingen. Een en ander resulteerde in een toename van de bruto-besommingen van 2.445 mln F in 1984 tot 2.876 mln F in 1985, een stijging met 17,6 p.c.

De pelagische visserij kende in 1985 een verdere terugval, in hoofdzaak te wijten aan de geringe vraag naar haring, ingevolge overzadiging van de Europese markt. De totale aanvoer van pelagische vis (voornamelijk haring) bedroeg in 1985 3.543 t (5.183 t in 1984). Tegen een licht dalende gemiddelde prijs van 10,7 F/kg (11,0 F/kg in 1984) beliepen de bruto-besommingen in het verslagjaar slechts 38 mln F (57,1 mln F in 1984).

De aanvoer van schaal- en weekdieren liep in 1985 iets verder terug. De totale vangsten in deze categorie daalden van 2.854 t in 1984 tot 2.720 t in 1985. Door de lichte daling van het prijsgemiddelde (van 86,2 F/kg in 1984 tot 83,1 F/kg in 1985) verminderden de bruto-besommingen van 246 mln F in 1984 tot 226 mln F in 1985.

Op langere termijn beschouwd, wijst een nadere ontleding van de visaanvoer op het primordiale karakter van de visserij op bodemvis in het geheel van de Belgische visserijbedrijvigheid. Wel heeft de achteruitgang van de IJslandvisserij voor een geleidelijke vermindering van het aanvoerquantum gezorgd. Anderzijds werd in deze categorie een belangrijke prijshausse genoteerd, niet in het minst door de sterke vraag naar bepaalde duurdere vissoorten. Dit verklaart waarom, ondanks de slinkende aanvoer, de bruto-besommingen van bodemvis op termijn een kwasi voortdurend stijgende lijn vertoonden.

De pelagische visserij was vanaf de zestiger jaren geleidelijk afgeleden tot een activiteit van secundair belang. Het invoeren van vangstquota en een volledig vangstverbod op Noordzeeharing in de jaren 1977-80 had deze teloorgang nog in de hand gewerkt. Het terug openstellen van de haringvisserij in de Noordzee heeft naderhand tot het aanvoeren van grote vangsten maar ook tot een oververzadiging van de internationale markt geleid.

De visserij op schaal- en weekdieren tenslotte is misschien wel de meest stabiele tak van visserijbedrijf-
heid, alhoewel ook hier seizoeninvloeden een rol spelen. De prijzen in deze categorie vertoonden gedurende lange tijd een gering stijgingspercentage, waardoor de bruto-besommingen slechts een bescheiden groei kenden.

De gemiddelde aanvoerprizen voor bodemvisserij stegen van 1974 tot 1985 met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%).

De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%).

De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%).

De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%).

De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%). De prijzen voor de overige categorieën stegen met 100% (van 1974 tot 1985 met 100%).

II. SECTOR HANDEL EN VERWERKING

A. DE BUITENLANDSE HANDEL

1. DE INVOER

In 1985 bedroeg de invoer van vis en visserijprodukten 115.787 t voor een waarde van 13.706 mln F, tegenover 110.336 t voor een waarde van 12.925 mln F in 1984.

Naar hoeveelheid gerekend steeg de invoer tegenover het vorige jaar met 4,9 p.c.

Tabel 4 - Invoer van vis en visserijprodukten, hoeveelheid en waarde, 1960-85

Jaar	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Gemiddelde prijs. F/kg
1960	79.787	1.331.000	14,08
1965	97.912	2.059.674	21,03
1970	101.002	2.804.962	27,77
1975	92.955	4.971.625	53,48
1980	109.545	9.611.672	87,74
1981	110.829	10.229.440	92,30
1982	113.957	11.435.668	100,35
1983	116.474	13.014.327	111,74
1984	110.336	12.925.099	117,14
1985	115.787	13.705.572	118,37

In 1985 bleven de prijzen bij invoer stabiel. De gemiddelde invoerprijs voor alle vissoorten steeg van 117,14 F per kg in 1984 tot 118,37 F per kg in 1985. Dit kwam neer op een stijging van amper 1,1 p.c., tegenover een hausse van respectievelijk 11,4 p.c. en 4,9 p.c. de twee voorgaande jaren.

De globale groothandelswaarde van de invoer steeg van 12.925 mln F in 1984 tot 13.706 mln F in 1985, hetgeen neerkomt op een stijging met 6 p.c.

Op langere termijn gezien, is de omvang van de invoer geleidelijk gestegen van ca. 80.000 t in 1960 tot boven de 100.000 t vanaf de zeventiger jaren. Sedert 1981 is een zekere stagnatie ingetreden, op een peil even boven de 110.000 t.

De waarde van de invoer is voortdurend gestegen, hoewel het stijgingspercentage de jongste jaren gedaald is. Een gelijkaardige vaststelling geldt eveneens voor de stijging van het algemeen prijsgemiddelde (tabel 4, bijlage 7, grafieken 2a en 2b).

De invoer wordt onderverdeeld in vijf categorieën, nl. verse en bevroren vis, bewerkte vis, schaal- en weekdieren, visconserven, conserven van schaal- en weekdieren (tabel 5, bijlage 7, grafieken 2a en 2b).

Tabel 5 - Invoer van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1984-1985

Categorieën	1984		1985	
	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F
1. Verse en bevroren vis	41.598	3.901.467	43.408	4.319.623
2. Bewerkte vis	3.280	552.598	2.798	617.695
3. Schaal- en weekdieren	41.393	4.798.082	45.288	4.922.473
4. Visconserven	20.936	2.864.930	20.697	2.937.346
5. Conserven van schaal- en weekdieren	3.129	808.022	3.596	908.435
TOTAAL	110.336	12.925.099	115.787	13.705.572

De stijging van de invoer betrof vooreerst de categorie verse en bevroren vis, wat als een aanvulling en compensatie voor de dalende aanvoer mag worden aanzien. Nog opmerkelijker was de grotere invoer van schaal- en weekdieren, hoofdzakelijk in de hand gewerkt door het hogere aanbod van mosselen uit Nederland.

De prijzen stegen in de categorieën verse en bevroren vis en bewerkte vis ; voor schaal- en weekdieren viel een lichte prijsdaling te noteren. Het prijsgemiddelde van conserven bleef stabiel.

De rubriek verse en bevroren vis kan verder worden uitgesplitst in enerzijds verse en gekoelde vis en anderzijds diepvriesvis. Op een totale hoeveelheid van 43.408 t beliep de invoer in 1985 van verse en gekoelde vis 22.771 t (52 p.c.) en van bevroren vis 20.637 t (48 p.c.).

Op een globale waarde van 4.320 mln F verse of bevroren vis werd voor 2.745 mln F verse of gekoelde (64 p.c.) en voor 1.575 mln F diepvriesvis (36 p.c.) geïmporteerd. Ook in 1985 maakten, mosselen, visconserven, kakeljaauw, haring en garnalen het leeuwenaandeel uit van de invoer.

Volledigheidshalve dient nog melding te worden gemaakt van de invoer van vismeel. Naar hoeveelheid werden 42.520 t vismeel ingevoerd in 1985 tegen 48.912 t in 1984. De prijzen daalden met 15 p.c. Hierdoor liep de omzet van de vismeelimport terug van 1.199 mln F in 1984 tot 903 mln F in 1985.

Met inbegrip van vismeel en zoetwatervis (11.702 t voor 2.304 mln F) bedroeg de totale Belgische invoer van vis en visserijprodukten in 1985 170.009 t voor een globale waarde van 16.912 mln F, tegen 170.974 t voor 16.261 mln F in 1984.

Van dit totaal kwantum werd 74,5 p.c. door EEG-lidstaten geleverd ; de overige 25,5 p.c. was afkomstig uit derde landen. De voornaamste leveranciers binnen de eerste groep waren Nederland (43 p.c.), Denemarken (12 p.c.), West-Duitsland (7,6 p.c.) en Frankrijk (7,4 p.c.), terwijl onder de derde landen Peru (5,8 p.c.), Far Oer (3 p.c.) en Noorwegen (2,6 p.c.) toonaangevend waren.

2. DE UITVOER

In 1985 werden 28.537 t vis en visserijprodukten voor een waarde van 4.133 mln F geëxporteerd, tegenover 27.096 t voor 3.460 mln F in 1984. Het algemeen prijsgemiddelde bij uitvoer onderging andermaal een gevoelige stijging, nl. van 127,71 F per kg in 1984 tot 144,84 F per kg in 1985, hetgeen op een vermeerdering met 13,4 p.c. neerkomt.

Tabel 6 - Uitvoer van vis en visserijprodukten, hoeveelheid en waarde, 1960-85

Jaar	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Gemiddelde prijs F/kg
1960	12.971	226.667	17,47
1965	19.812	480.681	24,26
1970	29.000	819.711	28,26
1975	20.245	1.117.179	55,18
1980	19.932	1.790.549	89,83
1981	26.177	2.050.031	78,31
1982	27.741	2.645.372	95,36
1983	28.089	3.252.753	115,80
1984	27.096	3.460.369	127,71
1985	28.537	4.133.225	144,84

In het verslagjaar werd een stijging met 5,3 p.c. van het uitvoervolume genoteerd en een toename van de uitvoerwaarde met 19,4 p.c.

Tabel 6, bijlage 8 en de grafieken 3a en 3b tonen aan dat de Belgische visexport tot 1971 in stijgende lijn is gegaan, om nadien geleidelijk terug te lopen en zich een tijd lang te stabiliseren rond de 20.000 t. De jongste jaren is opnieuw een duidelijke stijging waar te nemen, voornamelijk in de hand gewerkt door de toename van de platvisvangst (schol en tong), waarvoor in het buitenland veel belangstelling bestaat.

Zoals de invoer omvat ook de uitvoer een groot gamma van produkten (tabel 7 en bijlage 8). In 1985 was er een lichte afname van de uitvoer van bewerkte vis en van conserven van schaal- en weekdieren, ruimschoots gecompenseerd door de toename van de export in de overige categorieën.

Tabel 7 - Uitvoer van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1984-85

Categorieën	1984		1985	
	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F
1. Verse en bevroren vis	18.287	1.468.985	19.083	1.924.633
2. Bewerkte vis	663	192.101	544	219.187
3. Schaal- en weekdieren	3.077	831.935	3.888	1.038.963
4. Visconserven	3.743	505.124	3.975	563.531
5. Conserven van schaal- en weekdieren	1.326	462.224	1.047	386.911
TOTAAL	27.096	3.460.369	28.537	4.133.225

Traditioneel bleef ook in 1985 de uitvoer van verse en bevroren vis de belangrijkste exportcomponent. Het is ook in deze categorie dat - samen met bewerkte vis - de grootste prijsstijgingen werden genoteerd. De prijzen van schaal- en weekdieren en van conserven daarentegen bleven stabiel.

De categorie verse en bevroren vis kan verder worden uitgesplitst in verse en gekoelde vis enerzijds, en diepvriesvis anderzijds. Op een totale export van 19.083 t verse en bevroren vis beliep de uitvoer van verse vis in 1985 14.026 t (73 p.c.) en van diepvriesvis 5.057 t (27 p.c.). Naar uitvoerwaarde gerekend, op een totaal van 1.925 mln F, noteerde de verse en gekoelde vis 1.240 mln F (64 p.c.) en de bevroren vis 685 mln F (36 p.c.). chool, haring, tong, garraalen en kabeljauw waren de belangrijkste uitgevoerde soorten.

Benevens voormelde uitvoer van vis en visserijprodukten, voor menselijke consumptie bestemd, wordt jaarlijks nog een belangrijke hoeveelheid vismeel uitgevoerd. Gezien de eigenlijke Belgische produktie van vismeel eerder gering is, betreft het hier voornamelijk export van vismeel in transit, die al of niet een verwerking met andere veevoeders heeft ondergaan. In 1985 liep deze uitvoer gevoelig terug: tegenover 52.352 t voor 1.197 mln F in 1984 werd in 1985 slechts 21.503 t voor een waarde van 431 mln F geëxporteerd. Ook de uitvoerprijzen voor vismeel lagen in 1985 14 p.c. lager dan in 1984.

Samen met zoetwatervis (2.028 t voor 383 mln F) en met vismeel, bereikte de Belgische visuitvoer in 1985 een algemeen totaal van 52.095 t naar hoeveelheid en 4.952 mln F naar waarde. De overeenkomstige cijfers voor 1984 bedroegen respectievelijk 81.620 t voor 5.018 mln F.

De uitvoer ging in 1985 voor 60 p.c. naar partnerlanden van de EEG, terwijl de overige 40 p.c. derde landen als bestemming had. Onder de EEG-landen waren de belangrijkste afnemers Nederland (29 p.c.), Frankrijk (20 p.c.), West-Duitsland (6 p.c.) en het Verenigd Koninkrijk (3 p.c.). Bij de derde landen was Algerije (37 p.c.) verreweg de belangrijkste klant (hoofdzakelijk voor vismeel).

B. DE BINNENLANDSE HANDEL

Voor de bevoorrading van de Belgische markt beschikten de handel (groot- en kleinhandel) en de visverwerkende nijverheid in 1985 over 200.900 t vis en visserijprodukten, hetzij 34.000 t of 17 p.c. uit eigen aanvoer en 166.900 t of 83 p.c. uit invoer. Van deze hoeveelheid is 41.200 t of 20,5 p.c. naar het buitenland afgevoerd, zodat handel en nijverheid uiteindelijk 159.700 t vis en visserijprodukten voorhanden hadden om in de binnenlandse behoeften te voorzien (1).

Tabel 8 - Bevoorradingspakket van vis en visserijprodukten naar herkomst en bestemming, 1984-85

Herkomst en bestemming	1984		1985	
	Hoeveelheid t	p.c.	Hoeveelheid t	p.c.
Aanvoer + Invoer	34.800 161.600	18 82	34.000 166.900	17 83
Subtotaal - Uitvoer	196.400 38.200	100 20	200.900 41.200	100 20,5
Totaal	158.200	80	159.700	79,5

(1) Deze cijfers worden bekomen aan de hand van de formule aanvoer plus invoer min uitvoer, op basis van het aanvoergewicht. Het gedeelte van het in- en uitvoerkwantum dat in produktgewicht is uitgedrukt, werd met behulp van omrekeningscoëfficiënten tot aanvoergewicht teruggebracht.

Volgende coëfficiënten werden hierbij aangewend:

- visvilets : 2,50 ;
- gepelde garnalen : 3 ;
- conserven en bereidingen : 1,33 ;
- bewerkte vis (gezouten, gepekeld, gedroogd, gerookt) : 1,43 ;
- bewerkte visfilets : 3,33.

Tabel 8 toont aan dat in 1985 de lichte vermindering van de aanvoer ruimschoots gecompenseerd werd door de stijging van de invoer, hetgeen uiteindelijk resulteerde in een verruiming van het bevoorradingspakket. Ondanks de gestegen uitvoer was er in 1985 toch nog een vermeerdering van de voor de binnenlandse behoeften bestemde hoeveelheid vis en visserijprodukten met 1,1 p.c.

Tabel 9 - Bevoorradingspakket van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1984-85

Categorieën	1984		1985	
	Hoeveelheid t	p.c.	Hoeveelheid t	p.c.
1.Verse en bevroren vis	83.000	53	82.300	52
2.Schaal- en weekdieren	46.100	29	48.600	30
3.Conserven en bereidingen van vis en schaal- en weekdieren	25.300	16	25.700	16
4.Bewerkte vis (gezouten, gepékeld, gedroogd, gerookt)	3.800	2	3.100	2
Totaal	158.200	100	159.700	100

Naar categorieën beschouwd, werd in 1985 de grootste verschuiving genoteerd in de categorie schaal- en weekdieren. De toename in deze categorie kwam geheel op rekening van de normalisatie van de mosseleninvoer uit Nederland, volgend op de terugloop van het aanbod in 1984. De relatieve daling in de categorie verse en bevroren vis had hoofdzakelijk te maken met de daling van de aanvoer van pelagische vis (haring) in 1985 (tabel 9).

Een verdere analyse van het bevoorradingspakket wijst op een lichte verhoging van het verbruik in 1985. Deze stijging was voornamelijk een gevolg van de verhoogde import van mosselen uit Nederland.

Op basis van de beschikbare hoeveelheden, herleid tot het aanvoergewicht, beliep het verbruik per hoofd in 1985 (bevolking : 9.857.000 inwoners) 16,2 kg tegen 16,1 kg in 1984. Daarmee blijft het visverbruik in België nog altijd een van de hoogste tussen de landen van de Europese Gemeenschap.

Naar categorieën onderverdeeld, bedroeg het gemiddeld verbruik per inwoner in 1985 8,4 kg verse of bevroren vis (idem in 1984), 4,9 kg schaal- en weekdieren (4,7 kg in 1984), 2,6 kg conserven en bereidingen (idem in 1984) en 0,3 kg bewerkte vis (0,4 kg in 1984).

De uitsplitsing van de categorie verse en bevroren vis wijst op een lichte verschuiving tussen beide componenten : in 1985 werd per inwoner 5,4 kg verse vis en 3 kg diepgevroren vis verbruikt. In 1984 bedroegen de respectieve cijfers 5,2 kg en 3,2 kg.

De verwerkte grondstoffen, die in de zeventiger jaren een jaargemiddelde tot 27.000 t bereikten, om naderhand tot rond de 15.000 t af te nemen, kenden een belangrijke toename. De meest recente statistieken vermelden een kwantum aan grondstoffen van 22.500 t vis voor een waarde van 1.914 mln F, onderverdeeld in 18.700 t verse, bevroren en gezouten vis en 3.800 t andere, hoofdzakelijk schaal- en weekdieren.

De productie hield uiteraard gelijke tred met de stijging van de hoeveelheid verwerkte grondstoffen. Volgens de laatst bekende gegevens uit dezelfde bron beliep de productie van de Belgische verwerkende bedrijven 18.000 t aan afgewerkte producten voor een waarde van 2.785 mln F. De bestemming gold zowel de binnen- als de buitenlandse markt. Naar categorieën kan deze productie worden onderverdeeld in 11.200 t gezouten, gedroogde en vooral diepgevroren vis, 4.100 t conserven en halfconserven van vis, schaal- en weekdieren, en 2.700 t gerookte vis. Zoals reeds aangestipt, is in deze cijfers de omzet van de kleinere, artisanale bedrijven niet inbegrepen.

Voor het jaar 1985 zelf zijn nog geen statistische gegevens beschikbaar. Verwacht mag worden dat de stijgende trend zich zal doorzetten, voornamelijk in de sector van de diepvriesproducten. Dit is het gevolg van de heroriëntering in een aantal visverwerkende bedrijven, die inspelen op de stijgende vraag vooral vanwege het buitenland. Binnen de verwerkende bedrijven wordt ook een verdere toename vastgesteld van de verkoop van paklare en gefileerde vis, alsmede van het gamma bereidingen en volledige maaltijden.

De productie van vol- en halfconserven en van gerookte vis wordt verzekerd door de rokerijen, inleggerijen en conservennijverheid die als grondstoffen voornamelijk pelagische vissoorten zoals haring, makreel en sprot verwerken, benevens zalm. België heeft slechts een geringe en vaak niet te voorzien aanvoer van pelagische vissoorten, zodat deze bedrijven hun

C. DE VISVERWERKENDE NIJVERHEID

De visverwerkende nijverheid in België omvatte in 1985 een twaalfstal rokerijen en inleggerijen, één conservenfabriek en een zestal diepvriesinstellingen. In deze opsomming wordt geen rekening gehouden met een aantal kleine artisanale bedrijven die minder dan vijf werklieden tewerkstellen.

De laatste bekende jaarlijkse produktiestatistieken van de bereiding en van de conserven van vis, schaal- en weekdieren, verstrekt door het Nationaal Instituut voor Statistiek, wijzen op een heropleving van de sector. Zowel de cijfers van de verwerkte grondstoffen als van de produktie zelf tonen een gevoelige verhoging aan in vergelijking met de in het vorig jaarverslag vermelde gegevens.

De verwerkte grondstoffen, die in de zeventiger jaren een jaargemiddelde tot 27.000 t bereikten, om naderhand tot rond de 15.000 t af te nemen, kenden een belangrijke toename. De meest recente statistieken vermelden een kwantum aan grondstoffen van 22.500 t vis voor een waarde van 1.914 mln F, onderverdeeld in 18.700 t verse, bevroren en gezouten vis en 3.800 t andere, hoofdzakelijk schaal- en weekdieren.

De produktie hield uiteraard gelijke tred met de stijging van de hoeveelheid verwerkte grondstoffen. Volgens de laatst bekende gegevens uit dezelfde bron beliep de produktie van de Belgische verwerkende bedrijven 18.000 t aan afgewerkte produkten voor een waarde van 2.785 mln F. De bestemming gold zowel de binnen- als de buitenlandse markt. Naar categorieën kan deze produktie worden onderverdeeld in 11.200 t gezouten, gedroogde en vooral diepgevroren vis, 4.100 t conserven en halfconserven van vis, schaal- en weekdieren, en 2.700 t gerookte vis. Zoals reeds aangestipt, is in deze cijfers de omzet van de kleinere, artisanale bedrijven niet inbegrepen.

Voor het jaar 1985 zelf zijn nog geen statistische gegevens beschikbaar. Verwacht mag worden dat de stijgende trend zich zal doorzetten, voornamelijk in de sector van de diepvriesprodukten. Dit is het gevolg van de heroriëntering in een aantal visverwerkende bedrijven, die inspelen op de stijgende vraag vooral vanwege het buitenland. Binnen de verwerkende bedrijven wordt ook een verdere toename vastgesteld van de verkoop van panklare en gefileerde vis, alsmede van het gamma bereidingen en volledige maaltijden.

De produktie van vol- en halfconserven en van gerookte vis wordt verzekerd door de rokerijen, inleggerijen en conservennijverheid die als grondstoffen voornamelijk pelagische vissoorten zoals haring, makreel en sprout verwerken, benevens zalm. België heeft slechts een geringe en vaak niet te voorziene aanvoer van pelagische vissoorten, zodat deze bedrijven hun

grondstoffen hoofdzakelijk via invoer uit het buitenland betrekken. Door de quoteringen en andere vangstbeperkende maatregelen die in West-Europa van kracht zijn, is de industrie hoe langer hoe meer aangewezen op grondstoffenaanvoer uit andere continenten. Stilaan groeit een tendens tot uitbreiding en diversificatie van het produktiegamma, waarbij ook niet pelagische vissoorten en schaal- en weekdieren voor verwerking in aanmerking komen.

De diepvriesnijverheid, waar eveneens naar verruiming van het aanbod wordt gestreefd, kent voorts een geleidelijke toename van zijn produktie. Kenmerkend is het feit dat, benevens de specifieke diepvriesfabrieken ook in de andere takken van de verwerkende nijverheid een gedeeltelijke omschakeling tot diepvriesfabricage optreedt. Naast een eigen produktie, commercialiseren deze eenheden vaak bepaalde ingevoerde produkten waarvoor de industriële behandeling zich in sommige gevallen kan beperken tot een omvorming van de conditionering en de verpakking. Als grondstoffen wordt voornamelijk gebruik gemaakt van ingevoerde op zee bevroren visfilets, terwijl de afzet zowel voor de buitenlandse als voor de binnenlandse markt bestemd is.

De produktie werd uiteraard gaitje tred met de stijging van de hoeveelheid verwerkte grondstoffen. Volgens de laatste bekende gegevens uit dezelfde bron belooft de produktie van de Belgische verwerkende bedrijven 18.000 t aan afgewerkte produkten voor een waarde van 3.785 mln F. De bestemming gold zowel de binnen- als de buitenlandse markt. Het aandeel van deze produktie worden onderverdeeld in 11.700 t gekookten, gedroogde en vooral diepgevroren vis, 4.100 t conserven en halfconserven van vis, schaal- en weekdieren, en 2.200 t gekookte vis. Zoals reeds aangegeeft, is in deze cijfers de omzet van de kleinere, artisanale bedrijven niet inbegrepen.

Voor het jaar 1985 zelf zijn nog geen statistische gegevens beschikbaar. Verwacht mag worden dat de afzet zal stijgen zich zal doortrekken, voornamelijk in de sector van de diepvriesprodukten. Dit is het gevolg van de heroriëntering in een aantal verwerkende bedrijven, die ingespannen op de afzet van vooral vriesvaste visproducten. Binnen de verwerkende nijverheid wordt ook een verdere toename van de afzet van de verkoop van pakke en gefileerde vis, alsmede van het gamma bereidingen en volledige maaltijden.

De produktie van vol- en halfconserven en van de toekits via wordt verrekend door de toekits, inbegrepen en conserven, waarbij de als grondstoffen voornamelijk pelagische vissoorten zoals haring, makreel en agost verwerken, benevens salm. België heeft slechts een geringe en vaak niet te voorziene aanvoer van pelagische vissoorten, zodat deze bedrijven hun

III. DE TEWERKSTELLING

A. DE PRIMAIRE SECTOR

Einde 1985 was de vissersvloot eigendom van 181 rederijen, waarvan 80 als persoonlijke of familiale ondernemingen, 13 als feitelijke vennootschappen, 84 als vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, en 4 als naamloze of samenwerkende vennootschappen werden uitgebaat.

De exploitatievorm van de vloot is hoofdzakelijk familiaal en artisaanaal gebleven : 169 rederijen of 93 p.c. baten slechts één schip uit.

De tewerkstelling in de primaire sector omvat, enerzijds, de reders en het aan de rederijen verbonden walpersoneel, en, anderzijds, de bij de visvangst rechtstreeks betrokken personen, nl. het dekpersoneel en het machinepersoneel. Bij het dekpersoneel onderscheidt men schippers, stuurmannen, matrozen, lichtmatrozen en scheepsjongens, terwijl het machinepersoneel de functie van eerste motorist of hulpmotorist uitoefent.

Cijfers over het tewerkgestelde walpersoneel zijn niet voorhanden. Het totaal aantal ingeschreven zeelieden ter zeevisserij bedroeg op 31 december 1985 1.266 man, waarvan 875 aangemonsterd. In dit cijfers zijn 67 opvarende reders-eigenaars inbegrepen.

Het aantal bemande vaartuigen daalde met 3 eenheden ; in 1985 voeren 188 schepen ter zeevisserij uit (tabel 10 en bijlage 9).

Tabel 10 - Aantal varende schepen en opvarenden, 1960-85

Jaar	Aantal varende schepen op 31/12	Aantal aangemonsterde vissers op 31/12	Aantal afge-monsterde vissers op 31/12	Totaal aantal vissers op 31/12
1960	384	1.736	432	2.168
1965	339	1.464	437	1.901
1970	294	1.264	379	1.643
1975	239	1.072	367	1.439
1980	195	894	375	1.269
1981	193	894	367	1.261
1982	187	865	405	1.270
1983	187	889	385	1.274
1984	191	887	395	1.282
1985	188	875	391	1.266

Bij tabel 10 dient te worden aangestipt dat deze statistiek gebaseerd is op een jaarlijkse momentopname bij de jaarwisseling ; het werkelijk aantal varende schepen en het aantal opvarenden liggen in de loop van het jaar meestal iets hoger (zie ook tabel 1 en bijlage 1).

Uit tabel 10 kan nog worden afgeleid dat sedert 1960 zowel het aantal schepen als het aantal vissers voortdurend is afgenomen. Toch geschiedt de afvloed de jongste jaren veel trager ; door het heropleven van de nieuwbouw ontstaat een zekere stabilisatie van vloot en bemanningen.

Het bemanningstekort, waarmee men vooral in de vijftiger en zestiger jaren had af te rekenen, heeft de jongste jaren minder acute vormen aangenomen. In dit opzicht is het hoopgevend en belangrijk voor de toekomst van de Belgische zeevisserij dat het gemiddeld aantal aangemonsterde scheepsjongens niet achteruit loopt maar eerder stabiel blijft. Op 31 december 1985 bedroeg het aantal aangemonsterde scheepsjongens (minder dan 18 jaar) 102.

Cijfers over het tewerkgestelde werpersaantal zijn niet voorhanden. Het totaal aantal ingeschreven zeevissers ter zeevisserij bedroeg op 31 december 1985 1.266 man, waarvan 875 aangemonsterd. In dit cijfer zijn 67 opvarende reders- en bijlage 9).

Het aantal bemande vaartuigen daalde met 3 eenheden ; in 1985 voeren 188 schepen ter zeevisserij uit (tabel 10 en bijlage 9).

Tabel 10 - Aantal varende schepen en opvarenden, 1960-85

Jaar	Aantal varende schepen op 31/12	Aantal aangemonsterde vissers op 31/12	Aantal eldgemonsterde vissers op 31/12	Totaal aantal vissers op 31/12
1960	384	1.736	432	2.168
1961	339	1.684	437	1.901
1962	334	1.564	379	1.643
1963	339	1.075	367	1.442
1964	192	894	372	1.266
1965	193	894	367	1.261
1966	187	865	402	1.270
1967	187	889	382	1.274
1968	191	887	392	1.282
1969	188	875	391	1.266

B. DE SECUNDAIRE SECTOREN

De aanvoer van zeevis verschaft werkgelegenheid aan de wal aan een groot aantal personen uit de nevenbedrijven. Preciese statistische gegevens omtrent de tewerkstelling zijn evenwel niet beschikbaar.

Tot de secundaire sectoren dienen te worden gerekend :

1. Het in de vismijnen aan de kust (Oostende, Zeebrugge en Nieuwpoort) tewerkgesteld personeel, o.m. vislossers, viswegers, afslagpersoneel, administratief personeel.
2. De sector visgroothandel : groothandelaars-verzenders, groothandelaars-invoerders, groothandelaars-uitvoerders.
3. De sector viskleinhandel : de gevestigde viskleinhandel, de visventers, de warenhuizen enz.
4. De visverwerkende sector : conservenfabriek, inleggerijen, rokerijen, diepvriesinstellingen, drogerijen-zouterijen, vismeelbedrijf, vriesopslagbedrijven.
5. De private bedrijfsorganisaties van werkgevers en werknemers der zeevisserij.
6. Het visserijonderwijs.
7. De openbare diensten van de visserij.

Volgens ramingen zouden tussen 4.000 en 5.000 personen in voormelde secundaire sectoren werkzaam zijn.

De tewerkstelling van de secundaire sectoren is in de loop van de jaren uiteraard in functie van de evolutie en de structuurveranderingen in het bedrijf. Het blijkt wel zo te zijn, dat op lange termijn in bepaalde takken een vermindering van de tewerkstelling wordt genoteerd, terwijl in andere daarentegen een toename valt waar te nemen. Tussen de verschillende takken onderling is tenslotte ook een zekere verschuiving opgetreden.

In de visverwerkende nijverheid, waar de bevoorradings in grondstoffen onderhevig is aan seizoenschommelingen met tijdelijke werkloosheid, werd een inspanning gedaan om, dank zij het opslaan en diepvriezen van voorraden tijdens de piekperiodes en door diversifiëring van het produktiegamma, de arbeidskrachten heel het jaar door aan het werk te houden.

In bepaalde takken van de secundaire sector blijkt het uiteindelijk een probleem gekwalificeerd personeel aan te trekken, o.m. wat de visfileerders betreft.

C. DE TERTIAIRE SECTOREN

Een groot aantal bedrijven, firma's, fabrieken en instellingen werken gedeeltelijk of incidenteel ten behoeve van het visserijbedrijf.

Een opsomming leidt tot het volgende :

1. Toeleveringsbedrijven : scheepswerven (waarvan een zestal gespecialiseerd in de bouw van visserijvaartuigen), metaalconstructie, machinebouw, herstellingsbedrijven, fabricage en levering van netten, kabels en tuigage, ijsfabrieken, levering en huur van navigatie- en detectieapparatuur, brandstofleveranciers, levering van scheepswerven en -oliën, montage van bedrijfsvoertuigen, koelnerverheid, enz.
2. Infrastructuur : haveninstallaties, dokken, slipway, sluizen, radio, spoorwegvervoer, enz.

Een schatting, zelfs een summiere, van het aantal tewerkgestelden kan onder de huidige omstandigheden voor deze bedrijven en instellingen niet worden gemaakt. Zoals in de secundaire sector is dit aantal over de laatste jaren heen gebonden aan de fluctuaties die zich in de diverse geledingen van het visserijbedrijf voordoen.

In de visserijsector is de tewerkstelling van de secundaire sector in de loop van de jaren uiters in functie van de evolutie en de structuurveranderingen in het bedrijf. Het blijkt wel te zijn, dat op lange termijn in bepaalde takken een vermindering van de tewerkstelling wordt genoteerd, terwijl in andere daarentegen een toename valt te nemen. Tussen de verschillen de takken onderling is ten slotte ook een zekere verschuiving opgetreden.

In bepaalde takken van de secundaire sector blijft het uiteindelijk een probleem gekwalificeerd personeel aan te trekken, o.m. wat de vastloonsbedragen betreft.

BIJLAGEN EN GRAFIEKEN

- Bijlage 1 - Evolutie van de zeevisserijvloot, vissend vanuit Belgische havens, 1960-85
- 2 - Aanvoer van vis en visserijprodukten door Belgische vaartuigen in België, 1960-85
  - 3 - Gemiddelde aanvoerprijzen in F/kg, 1960-85
  - 4 - Belgische aanvoer in vreemde havens, 1960-85
  - 5 - Aanvoer door vreemde vaartuigen in Belgische havens, 1960-85
  - 6 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-85
  - 7 - Invoer van vis en visserijprodukten in België, 1960-85
  - 8 - Belgische uitvoer van vis en visserijprodukten, 1960-85
  - 9 - Aantal vissers en varende schepen, 1960-85

- Grafiek 1 (a) - Aanvoer van de Belgische zeevisserij in Belgische havens, 1960-85 (hoeveelheid)
- 1 (b) - Aanvoer van de Belgische zeevisserij in Belgische havens, 1960-85 (waarde)
  - 2 (a) - Evolutie van de invoer van zeeprodukten, 1960-85 (hoeveelheid)
  - 2 (b) - Evolutie van de invoer van zeeprodukten, 1960-85 (waarde)
  - 3 (a) - Evolutie van de uitvoer van zeeprodukten, 1960-85 (hoeveelheid)
  - 3 (b) - Evolutie van de uitvoer van zeeprodukten, 1960-85 (waarde)

Bijlage 1 - Evolutie van de zeevisserijvloot, vissend vanuit Belgische havens, 1960-85 (a)

Scheepsklassen		1960	1965	1970	1975	1980	1984	1985
I	Aantal	176	118	68	37	27	26	23
5 - 35 B.T.	pk	12.593	10.407	8.165	5.253	4.140	4.260	3.900
	B.T.	3.682	2.572	1.656	983	745	713	625
II	Aantal	105	109	95	67	53	56	55
35 - 70 B.T.	pk	15.135	17.170	18.799	14.289	11.456	12.457	12.655
	B.T.	5.342	5.507	4.934	3.418	2.613	2.873	2.853
III	Aantal	118	135	139	129	102	80	75
70 - 180 B.T.	pk	35.083	45.829	50.102	54.394	46.153	36.548	34.765
	B.T.	13.660	15.804	14.517	14.114	11.544	9.230	8.764
IV	Aantal	7	11	10	20	24	38	43
180 - 400 B.T.	pk	4.595	7.260	6.403	16.080	21.242	38.717	44.336
	B.T.	1.931	2.599	2.234	4.420	5.251	8.631	10.299
V	Aantal	6	2	3	2	2	2	1
400 - 1.000 B.T.	pk	6.210	2.200	3.550	2.550	2.550	2.550	1.350
	B.T.	3.306	969	1.387	969	969	969	555
TOTAAL	Aantal	412	375	315	255	208	202	197
	pk	73.616	82.866	87.019	92.566	85.541	94.532	97.006
	B.T.	21.922	27.451	23.850	23.904	21.122	22.416	23.096

(a) Bron: Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart - Jaarverslagen over de evolutie van de visserijvloot - Toestand op 31 december van elk jaar.

Bijlage 2 - Aanvoer van vis en visserijproducten door Belgische vaartuigen in België, 1960-85 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	41.530	479.028	4.373	19.108	1.666	37.797	47.569	535.933
1965	44.268	622.427	2.141	12.120	1.669	55.392	48.078	689.939
1970	42.529	837.301	1.343	8.095	2.520	80.263	46.392	925.659
1971	47.322	916.165	907	6.999	1.941	73.585	50.170	999.749
1972	44.773	934.624	1.608	12.203	2.086	77.699	48.467	1.024.526
1973	37.747	1.048.063	2.325	22.784	2.902	116.352	42.974	1.187.199
1974	35.318	1.074.004	813	11.091	2.830	121.602	38.961	1.206.697
1975	32.321	1.035.545	2.556	24.769	3.440	152.162	38.317	1.212.476
1976	30.303	1.220.756	1.699	17.744	3.633	147.732	35.635	1.386.232
1977	32.570	1.274.595	118	1.313	2.726	157.803	35.414	1.433.711
1978	36.770	1.465.833	26	270	2.515	147.527	39.311	1.613.630
1979	31.240	1.465.275	31	407	2.290	131.394	33.561	1.597.076
1980	27.831	1.466.798	2.488	26.246	2.444	157.527	32.763	1.650.571
1981	27.705	1.658.331	8.655	82.683	2.345	157.822	38.705	1.898.836
1982	25.864	1.846.129	10.025	116.100	3.025	191.212	38.914	2.153.441
1983	28.674	2.023.252	6.188	80.240	2.870	214.266	37.732	2.317.758
1984	29.226	2.134.214	5.182	53.805	2.691	230.001	37.098	2.418.020
1985	29.421	2.608.854	3.542	38.012	2.593	216.347	35.556	2.863.213

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 3 - Gemiddelde aanvoerprijzen in F/kg, 1960- 85 (a)

Jaar	Bodemvis	Pelagische vis	Schaal- en weekdieren	Totaal
1960	11,5	4,3	22,6	11,2
1965	14,0	5,6	33,2	14,3
1970	19,7	6,0	31,9	19,9
1971	19,4	7,7	37,9	19,9
1972	20,9	7,6	37,2	21,1
1973	27,8	9,8	40,1	27,6
1974	30,5	13,6	42,3	31,0
1975	32,0	9,7	44,2	31,6
1976	40,3	10,4	40,7	38,9
1977	39,1	11,1	57,8	40,5
1978	39,9	10,4	58,7	41,0
1979	47,0	13,0	57,3	47,6
1980	52,7	10,6	64,5	50,4
1981	59,9	9,6	67,3	49,1
1982	71,4	11,6	63,2	55,3
1983	70,6	13,0	74,7	61,5
1984	73,0	10,5	85,5	65,2
1985	88,7	10,7	83,4	80,5

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 4 - Belgische aanvoer in vreemde havens, 1960-85 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	7.579	76.986	19	47	30	438	7.628	77.471
1965	4.845	69.896	5	34	4	59	4.854	69.989
1970	203	4.868	-	-	33	1.233	236	6.101
1971	2.348	55.439	-	-	56	2.440	2.404	57.880
1972	3.091	78.031	2	60	52	3.011	3.145	81.102
1973	3.173	96.426	59	614	99	3.965	3.331	101.005
1974	3.023	93.376	7	94	4	61	3.034	93.531
1975	4.654	145.009	-	-	57	2.531	4.711	147.540
1976	3.313	92.898	1	42	89	3.402	3.403	96.342
1977	4.320	134.799	-	-	88	4.910	4.408	139.709
1978	4.374	172.059	-	-	95	4.650	4.969	176.710
1979	7.504	270.531	-	-	171	7.342	7.675	277.877
1980	7.222	258.987	-	-	144	7.622	7.366	266.611
1981	5.039	205.859	-	-	161	10.957	5.200	216.821
1982	3.444	191.932	1	23	373	19.372	3.818	211.327
1983	5.270	292.612	-	-	134	12.077	5.404	304.695
1984	5.123	310.335	1	6	163	15.965	5.287	326.306
1985	4.258	267.002	1	7	127	9.638	4.386	276.647

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 5 - Aanvoer door vreemde vaartuigen in Belgische havens, 1960-85 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1964	-	-	12	102	-	-	12	102
1965	-	-	395	4.610	-	-	395	4.610
1970	40	419	2.684	20.654	1	48	2.725	21.121
1971	38	328	1.852	13.069	-	-	1.890	13.397
1972	27	348	748	6.403	-	-	775	6.751
1973	1.523	28.425	138	1.316	-	-	1.661	29.741
1974	927	19.624	30	170	-	3	957	19.797
1975	1.905	44.542	188	1.551	24	813	2.117	46.906
1976	321	11.460	78	549	1	23	400	12.032
1977	248	5.284	-	-	-	-	248	5.284
1978	5	312	-	-	-	-	5	312
1979	42	1.259	-	-	-	-	42	1.259
1980	96	4.354	1	20	-	-	97	4.374
1981	215	14.959	421	4.073	1	51	637	19.083
1982	915	32.008	656	6.844	2	115	1.573	38.967
1983	405	27.439	76	778	27	1.796	508	30.013
1984	324	22.363	7	75	13	1.107	344	23.545
1985	300	20.909	-	-	49	5.032	349	25.941

(a) Bron: Zeevisserijdienst.

Bijlage 6 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960- 85 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F
1960	49.109	556.014	4.392	19.155	1.696	38.235	55.197	613.404
1965	49.113	692.323	2.146	12.154	1.673	55.451	52.932	759.928
1970	42.732	842.169	1.343	8.095	2.553	81.496	46.628	931.760
1971	49.670	974.604	907	7.000	1.997	76.025	52.574	1.057.629
1972	47.864	1.012.655	1.610	12.263	2.138	80.710	51.612	1.105.628
1973	40.920	1.144.489	2.384	23.398	3.001	120.317	46.296	1.288.204
1974	38.341	1.167.380	820	11.185	2.834	121.663	41.995	1.300.228
1975	36.975	1.180.554	2.556	24.769	3.497	154.693	43.028	1.360.016
1976	33.616	1.313.654	1.700	17.786	3.722	151.134	39.038	1.482.574
1977	36.890	1.409.394	118	1.313	2.814	162.713	39.822	1.573.420
1978	41.644	1.637.892	26	271	2.610	152.177	44.280	1.790.340
1979	38.743	1.735.806	31	441	2.462	138.736	41.236	1.874.953
1980	35.053	1.725.785	2.488	26.248	2.588	165.149	40.129	1.917.182
1981	32.744	1.864.190	8.655	82.688	2.506	168.779	43.905	2.115.657
1982	29.308	2.038.061	10.026	116.123	3.398	210.584	42.738	2.364.768
1983	33.944	2.315.864	6.188	80.246	3.004	226.343	43.136	2.622.453
1984	34.349	2.444.549	5.183	53.811	2.854	245.966	42.386	2.744.326
1985	33.679	2.875.856	3.543	38.019	2.720	225.985	39.942	3.139.860

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 7 - Invoer van vis en visserijprodukten in België, 1960-85 (a)

Jaar	Verse en bevroren vis		Bewerkte vis		Schaal- en weekdieren		Bereidingen en conserven van vis		Bereidingen en conserven van schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	22.087	315.326	13.327	149.848	26.176	276.421	16.406	504.191	1.791	85.214	79.787	1.331.000
1965	34.597	567.319	11.207	174.454	28.594	446.923	21.447	726.565	2.067	144.386	97.912	2.059.647
1970	41.703	853.284	15.310	234.245	25.326	757.306	16.698	728.402	1.965	231.725	101.002	2.804.962
1971	42.128	1.041.685	12.271	242.974	26.047	837.784	19.556	978.540	2.541	315.025	102.543	3.416.008
1972	41.122	1.144.252	9.736	238.556	29.862	1.005.671	20.481	983.398	2.352	278.790	103.553	3.650.667
1973	40.917	1.260.817	7.388	246.216	25.903	1.140.234	21.444	1.177.691	3.043	454.341	98.695	4.279.299
1974	41.665	1.557.793	6.550	278.457	30.260	1.320.105	22.760	1.556.055	2.729	497.602	103.964	5.210.012
1975	38.212	1.434.421	5.724	313.239	28.465	1.488.660	17.630	1.235.279	2.924	500.026	92.955	4.971.625
1976	43.139	1.903.427	5.262	370.773	30.299	2.052.434	22.658	1.701.944	2.988	541.558	104.346	6.570.136
1977	39.909	2.159.317	4.175	397.294	35.322	2.366.395	20.356	1.628.060	3.470	641.913	103.232	7.192.979
1978	35.937	2.179.139	4.118	432.215	35.279	2.530.268	21.587	1.759.155	3.457	702.660	100.378	7.630.437
1979	39.847	2.572.025	3.341	450.670	38.029	3.058.795	21.042	1.729.798	3.898	994.014	106.157	8.805.302
1980	43.187	2.939.561	2.694	475.078	38.768	3.360.746	20.944	1.945.375	3.952	890.545	109.545	9.611.672
1981	41.638	3.065.441	2.511	467.823	42.581	3.546.970	20.265	2.287.028	3.834	862.178	110.829	10.229.440
1982	43.164	3.376.644	2.625	497.510	43.359	4.019.733	18.942	2.410.427	3.867	1.131.354	113.957	11.435.668
1983	42.583	3.802.229	3.302	513.273	46.112	4.796.396	20.379	2.728.646	4.098	1.173.783	116.474	13.014.327
1984	41.598	3.901.467	3.280	552.598	41.393	4.798.082	20.936	2.864.930	3.129	808.022	110.336	12.925.099
1985	43.408	4.139.623	2.798	617.695	45.288	4.922.473	20.697	2.937.346	3.596	908.435	115.787	13.705.572

(a) Bron: N.I.S. - Excl. zoetwatervis en vismeel.

Bijlage 8 - Belgische uitvoer van vis en visserijprodukten, 1960-85 (a)

Jaar	Verse en bevroren vis		Bewerkte vis		Schaal- en weekdieren		Bereidingen en conserven van vis		Bereidingen en conserven van schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	9.304	155.107	2.042	40.477	514	8.537	1.078	20.248	33	2.298	12.971	226.667
1965	15.130	356.670	4.031	103.158	93	8.616	253	8.923	35	3.314	19.812	480.681
1970	20.918	593.933	7.391	182.580	312	19.452	334	18.464	45	5.282	29.007	819.711
1971	23.046	660.786	6.538	195.225	198	21.673	366	22.472	67	13.480	30.215	913.636
1972	19.916	632.620	6.286	201.071	549	58.297	1.052	62.499	50	7.239	27.853	961.726
1973	18.889	757.997	3.802	141.605	665	70.808	2.683	169.088	189	37.671	26.228	1.177.169
1974	16.157	735.952	2.766	143.557	476	59.621	2.826	214.089	190	37.636	22.415	1.190.855
1975	14.200	655.879	2.358	124.503	814	87.719	2.622	197.601	251	51.455	20.245	1.117.179
1976	14.851	846.501	2.578	145.969	804	106.558	2.395	197.246	265	54.609	20.893	1.350.883
1977	15.277	823.521	1.248	83.794	2.372	285.344	2.023	187.675	269	67.506	21.189	1.447.840
1978	16.821	904.749	996	71.222	2.600	336.275	2.081	176.783	202	56.705	22.700	1.545.734
1979	14.382	932.852	968	69.902	2.618	332.248	1.965	167.312	500	157.805	20.433	1.660.119
1980	14.467	1.015.016	296	37.585	2.238	311.388	1.958	177.238	973	249.322	19.932	1.790.549
1981	20.937	1.229.024	362	45.908	1.749	307.298	2.236	210.391	893	257.410	26.177	2.050.031
1982	22.043	1.367.453	149	43.669	2.310	566.836	2.195	256.546	1.044	410.868	27.741	2.645.372
1983	20.301	1.403.589	407	105.229	3.389	905.936	2.814	375.899	1.178	462.100	28.089	3.252.753
1984	18.287	1.468.985	663	192.101	3.077	831.935	3.743	505.124	1.326	462.224	27.096	3.460.369
1985	19.083	1.924.633	544	219.187	3.888	1.038.963	3.975	563.531	1.047	386.911	28.537	4.133.225

(a) Bron: N.I.S. - Excl. zoetwatervis en vismeel.

Bijlage 9 - Aantal vissers en varende schepen, 1960-85 (a)

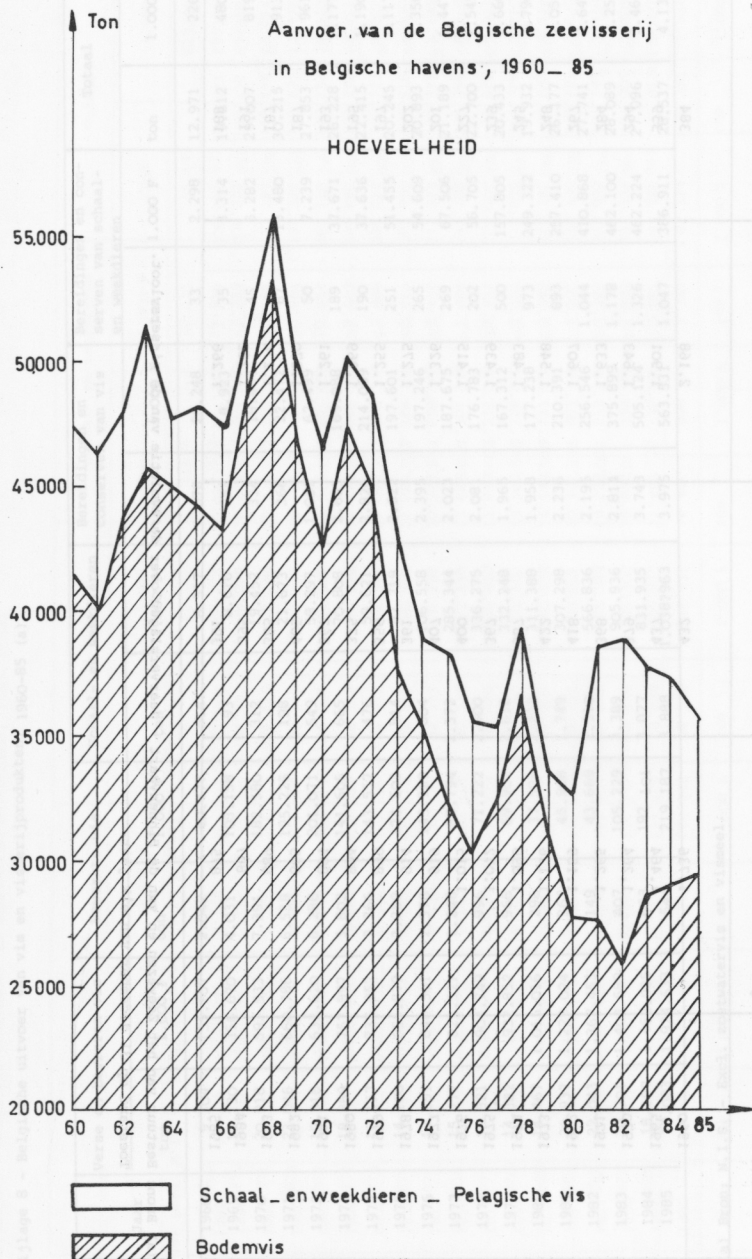
Jaar	Aantal aangemonsterde vissers op 31.12	Aantal afgemonsterde vissers op 31.12	Totaal aantal vissers op 31.12	Aantal varende schepen op 31.12
1960	1.736	432	2.168	384
1965	1.464	437	1.901	339
1970	1.264	379	1.643	294
1971	1.265	368	1.633	284
1972	1.189	418	1.607	267
1973	1.126	422	1.548	248
1974	1.096	387	1.483	245
1975	1.072	367	1.439	239
1976	1.015	400	1.415	227
1977	919	407	1.326	201
1978	914	361	1.275	202
1979	899	356	1.255	197
1980	894	375	1.269	195
1981	894	367	1.261	193
1982	865	405	1.270	187
1983	889	385	1.274	187
1984	887	395	1.282	191
1985	875	391	1.266	188

(a) Bron: Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart - Jaarverslagen over de evolutie van de vissersvloot.
Toestand op 31 december van elk jaar.

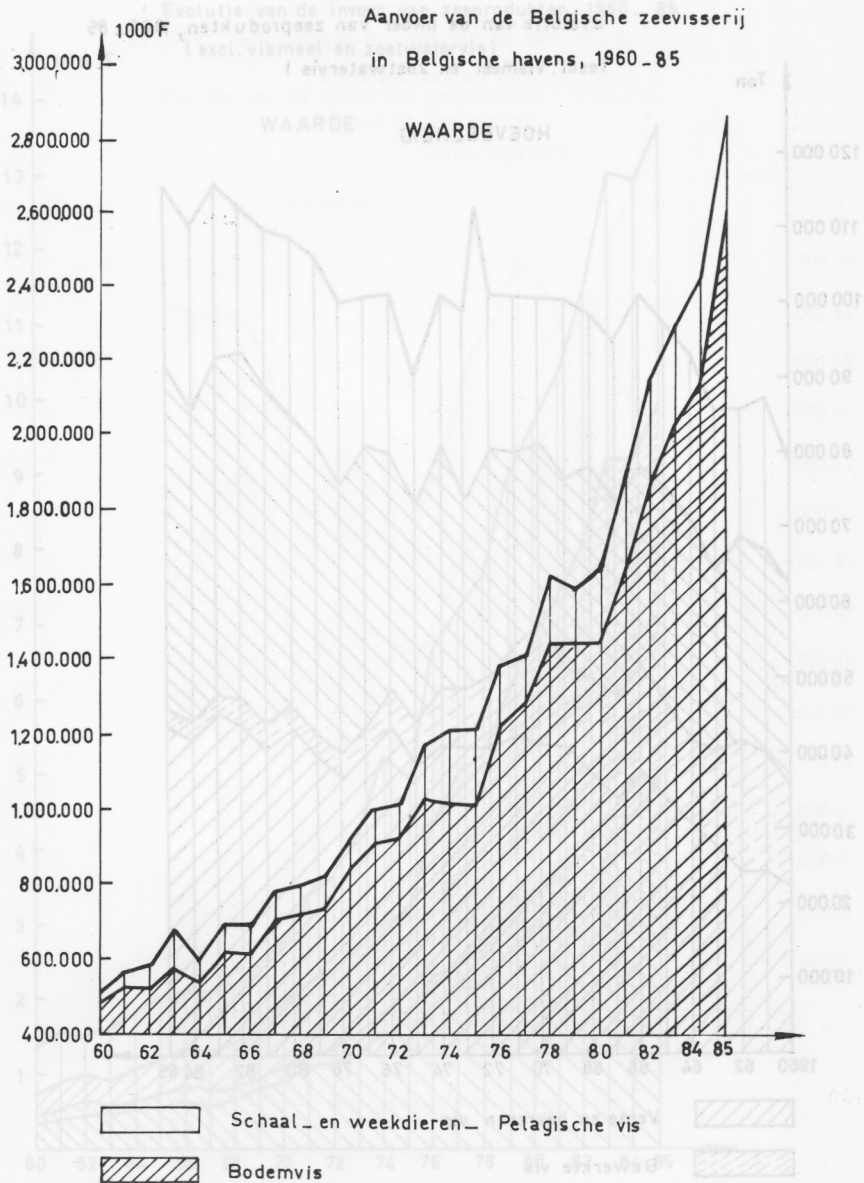
GRAFIEK 1(a)

Aanvoer, van de Belgische zeevisserij
in Belgische havens, 1960—85

HOEVEELHEID

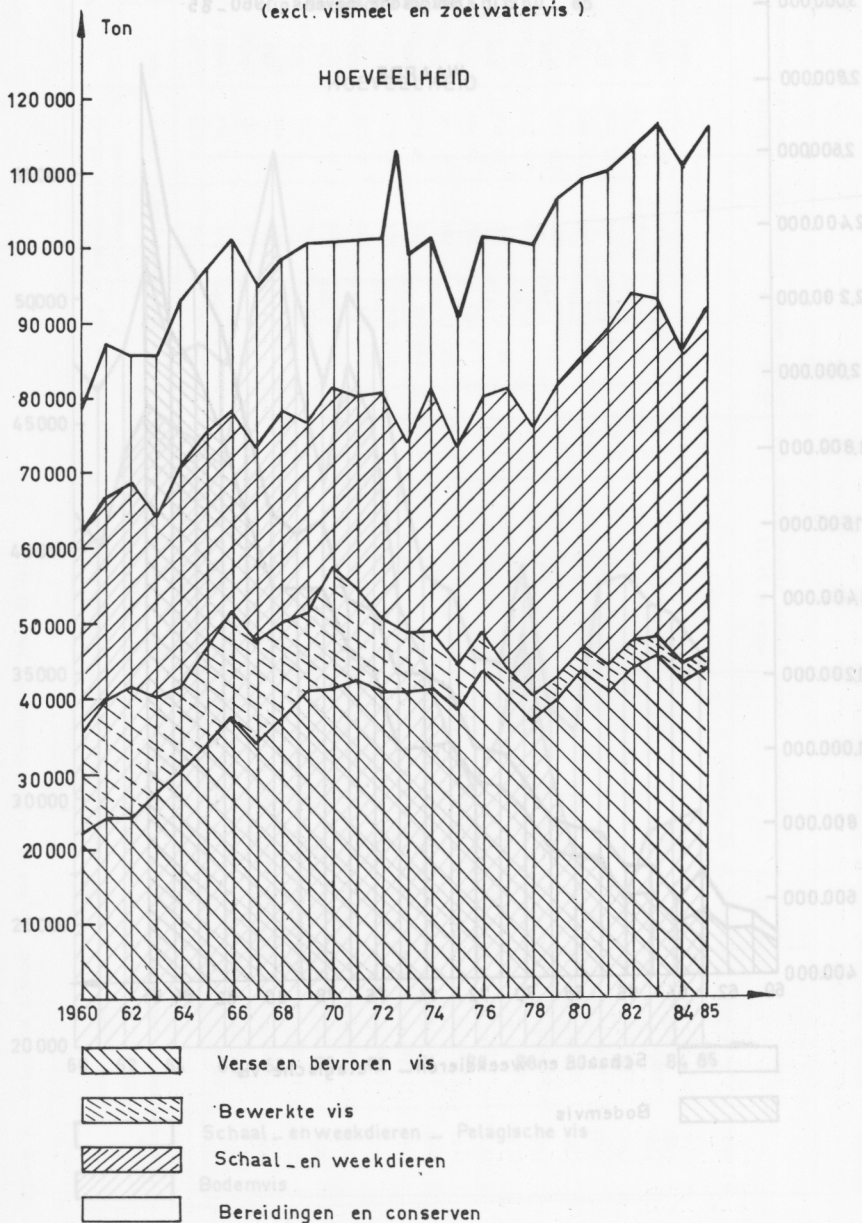
GRAFIEK 1 (b)

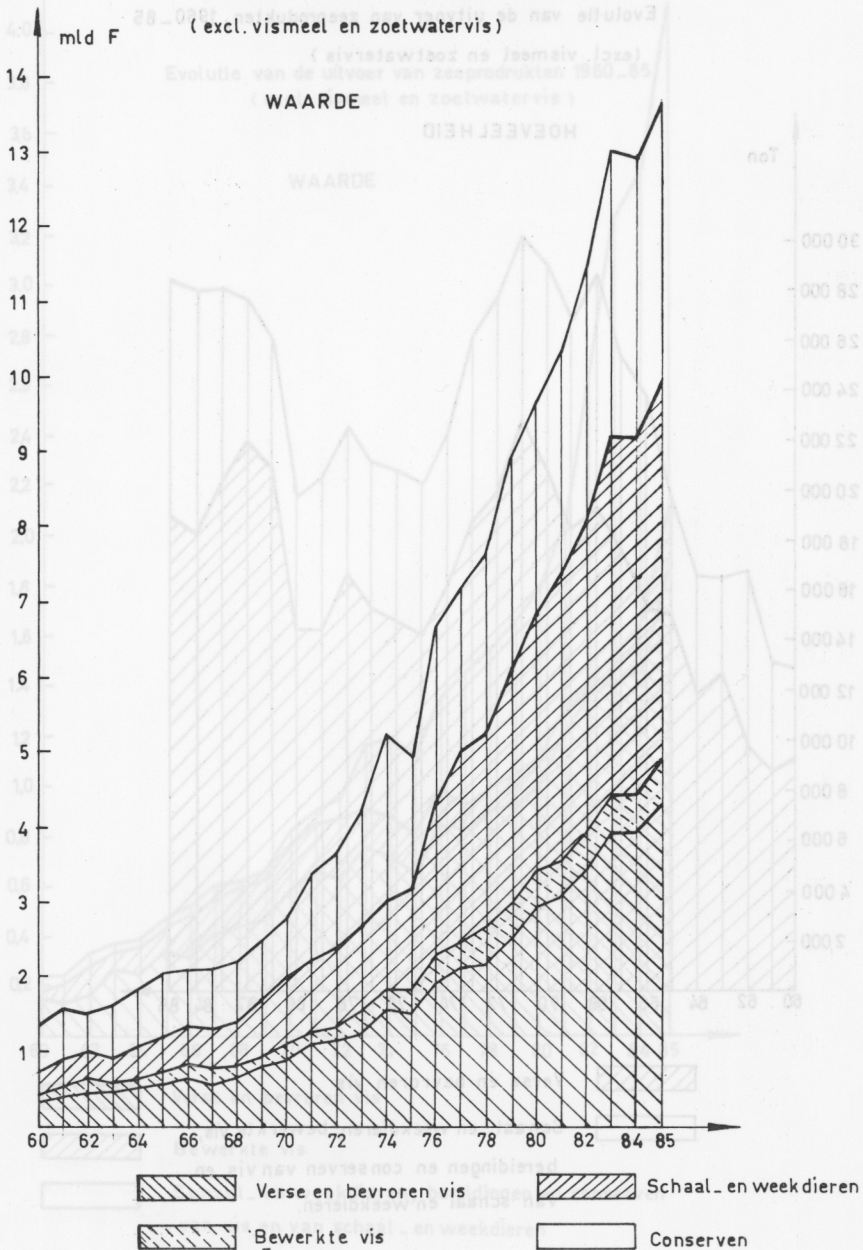
GRAFIEK 2(a)

Evolutie van de invoer van zeeproducten, 1960-85
(excl. vismeel en zoetwatervis)

GRAFIEK 2(b)

Evolutie van de invoer van zeeproducten, 1960 - 85
(excl. vismeel en zoetwatervis)

GRAFIEK 3(a)

Evolutie van de uitvoer van zeeproducten, 1960-85

(excl. vismeel en zoetwatervis)

